

Nominace na Cenu Jiřího Ortena 2017: tragické osudy v Praze 19. století, osamocený antihrdina i civilní momentky současného Ostraváka

Na jubilejní 30. Cenu Jiřího Ortena pro autory do 30 let byli odbornou porotou nominováni Zuzana Kultánová za novelu *Augustin Zimmerman*, Dominik Melichar za básnickou sbírku *Schýlené tělo* a Jan Nemček za sbírku básní s názvem *Proluka*. Jméno vítěze bude slavnostně vyhlášeno 11. května v 17.00 ve Velkém sále Průmyslového paláce na knižním veletrhu Svět knihy Praha 2017. Tradiční autorské čtení všech nominovaných se uskuteční 27. dubna od 19.00 v Literární kavárně Řetězová.

Odborná porota ve složení Josef Chuchma (předseda), Olga Stehlíková, Michal Jareš, Vratislav Maňák a Radek Malý nominovala z 25 přihlášených knih 3 výše zmíněné tituly. **Cena Jiřího Ortena** je určena autorovi prozaického či básnického díla napsaného v českém jazyce, kterému v době vydání díla **není více než třicet let**. Toto prestižní ocenění s dlouholetou tradicí se uděluje od roku 1987, od roku 2009 jej organizuje **Svaz českých knihkupců a nakladatelů (SČKN)**. Vítěz obdrží šek na 50 000 Kč. Mezi laureáty **Ceny Jiřího Ortena** patří například Michal Viewegh, Tereza Boučková, Petr Borkovec, Jaroslav Rudiš, Radek Malý, Petra Hůlová, Petra Soukupová či Marek Šindelka.

Kompletní informace o ceně najdete na www.cenajirihortena.cz

Nominovaní 2017 – medailonky a anotace

Zuzana Kultánová: Augustin Zimmerman (Kniha Zlín)

Porotou nominováno za „sugestivní, literárně neodvozený obraz Prahy 2. poloviny 19. století a několika tragických osudů v ní“.

„V tvorbě je pro mě nejzajímavější člověk sám ve své složitosti a často osamělosti. Myslím, člověk je to, co by mělo stát ve středu literatury. Člověk a jeho osobní úděl je to, co mě zajímá a nepřestává fascinovat. Důležitým aspektem, s nímž se snažím pracovat, je jazyk. Je to pro mě nekonečný, a přitom omezený nástroj dorozumívání a popisování stavu světa a člověka. Věřím, že slovo má nekonečnou moc i bezmoc. Pokud mnou má pohnout literární dílo, musí se mnou pohnout jazyk, jímž je napsáno. Velkou inspiraci nacházím v poezii, a to konkrétně v české poezii, kterou mám velmi ráda,“ přibližuje **Zuzana Kultánová**.

Anotace: Augustin Zimmermann, hlavní protagonista novely, jejíž děj se odehrává v 60. letech 19. století, představuje až archetypální model nešťastného člověka. Zatímco svět kolem něj prodělává prudké změny průmyslové revoluce, produkuje a prosperuje, jeho rodina se potýká s existenční krizí, jež se v důsledku jeho alkoholismu a bezútěšného pokusu uspět v novém světě stále zhoršuje. Augustinova nevyjasněná minulost, podivný neklid a lstivá povaha vrhnou temný stín na celou rodinu, která zabředává do stále větší beznaděje a propadá se hlouběji na společenské dno, odkud není cesta zpět. Děj tragicky vyvrcholí v tehdejších vyhoštěném pražském Josefově, místě bídy, jež byl po staletí uzavřeným židovským ghettem. Novela debutující prozaičky Zuzany Kultánové je inspirována skutečným příběhem Augustina Zimmermanna a jeho dětí, autorce se však podařilo na pozadí historických událostí a kulis staré Prahy zachytit nadčasový příběh o bláhové touze hlavní postavy vymanit se ze své přirozenosti a temných vášní, jež mají za následek řadu osudových chyb.

Zuzana Kultánová (1986, Uherský Brod) vystudovala bohemistiku na Ostravské univerzitě a v současné době žije a pracuje v Praze. Vedle svého civilního zaměstnání působí také jako literární publicistka a kritička.

Dominik Melichar: Schýlené tělo (Dauphin)

Porotou oceněno za „samozřejmě nakládání s bohatostí jazyka, básnické tradice i experiment, vtipem znejišťované a raciem ukotvované“.

„Vždycky když napíšu báseň, mám pocit, že jsem zasunul cihlu do zdi. Mám v hlavě takovou zeď, která vypadá jako po válce, po bombardování, je narušená, se spoustou děr. A vždycky když napíšu báseň, tak se nějaká ta díra zacelí. Docela by mě zajímalo, co se stane, až tu zeď celou opravím. Mám dojem, že se moje básně můžou jevit depresivními. Ve skutečnosti jsem ale docela veselý člověk s rozbombardovanou zdí uvnitř hlavy,“ uvádí **Dominik Melichar**.

Anotace: Básnická prvotina Dominika Melichara Schýlené tělo shrnuje tvůrčí princip, který osciluje na pomezí existenciální tísně a tělesné konečnosti. Vnímá lyrického vypravěče jako svým způsobem dystopického antihrdinu osamocené ve světě, kterému nerozumí, který mu permanentně „trhá kusy tváře“ a z něhož chce „ven / konečně ven“. I přes tento do jisté míry nihilistický pocit prosvítá v Melicharově poezii jistá naděje, že její lyrický hrdina svému okolí porozumí. Je to patrné i ze skladby sbírky, která je uvozena prologem, členěna do čtyř krátkých oddílů vykročení, vybidnutí, vyjádření a vyskočení a zakončena epilogem. Narativita tímto způsobem navozená jenom uzavírá celkovou potřebu příběhu, který má svůj konec.

Dominik Melichar (1987) absolvoval bohemistiku na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy a začal se živit jako nakladatelský redaktor. Vedle toho působí i jako literární a divadelní kritik, v současné době zejména v Divadelních novinách, Taneční zóně a magazínu Lógr, kde zastává místo vedoucího literární rubriky. Již za studií se začal intenzivně věnovat autorské tvorbě, básně publikoval v časopisech Host, Tvar, Protimluv, Kulturních novinách, H_aluze a Divoké víno. Sbírka Schýlené tělo je jeho prvotinou.

Jan Nemček: Proluka (Perplex)

Nominace udělena za „civilní momentky soudobého Ostravska, ve kterých se snaha o intimní překonání deziluze doplňuje o sociální apel“.

„Proluka je kniha inspirovaná Ostravou, ale není jen o Ostravě. Když jsem se přestěhoval do centra města, uvědomil jsem si, že jsou stržené domy pořád obtisknuté do zdí proluk, kterými si zkracuji cestu. A že podobně ohraničené zůstává i prázdno po lidech, kteří zmizeli z našich životů, ať už to byli naši přátelé, lásky nebo členové rodiny. Proluky v Ostravě často slouží jako parkoviště, protože je jednodušší volnou plochu vysypat štěrkem a brát si peníze řidičů, než postavit dům, ve kterém by mohli žít lidé. Postupně pro mě začala být důležitá i tato podoba proluky – krátkozraké řešení, ze kterého máme zisk a kterému dáváme přednost před lidmi, protože je to pohodlné. Stejně jako je pohodlné nemyslet na to, jak náš způsob života ovlivňuje životní prostředí nebo lidi zamčené v továrnách na druhé straně planety,“ říká o svém básnickém debutu **Jan Nemček**.

Anotace: Název knihy a samotný motiv proluky (tj. prázdného místa v zástavbě, které bylo původně domem a domovem) je pro sbírku debutujícího Jana Nemčeka symbolický i určující. Jednak avizuje převážně městský prostor, v němž jednotlivé texty rozehrávají své děje, jednak předznamenává jejich témata: opuštěnost, vykořeněnost a odcizení, necitlivost a ignoranci, vytrácející se lidský rozměr života v postindustriální Ostravě, relativizaci slova „domov“. K tradičním zdrojům vnitřního neladu u mladších básníků – generační či rodinný konflikt, deziluze ze vstupu do „reálného“ života, vztahové peripetie – se u Jana Nemčeka velmi výrazně přidávají také podněty vnější: čím dál hmatatelnější ekonomická a politická arogance, stereotypizace života v důsledku nepřetržitého konzumu, devalvace jazyka vyprázdněným reklamním a mediálním žvástem, nepopiratelná existence lidské chudoby okolo nás.

Jan Nemček (1986, Ostrava-Vítkovice) publikoval v literárních časopisech Host, Tvar, H_aluze, Weles, Artikl, Protimluv a dalších. Jeho básně zazněly také v rozhlasovém pořadu Liberatura. Žije a pracuje v

Ostravě, kde na Dole Michal příležitostně pořádá autorská čtení Literární sprcha. Básnický debutoval sbírkou Proluka (Perplex, 2016).

Partnerem **Ceny Jiřího Orteny 2017** je **Magistrát hl. města Prahy**. Cena je udělována s **podporou Ministerstva kultury ČR**. Tradičním sponzorem je tiskárna Akcent.

Kontakty

SČKN, Mgr. Marcela Turečková, 604 200 597, tureckova@sckn.cz, www.sckn.cz
2media.cz, Vladana Drvotová, 605 901 336, vladana@2media.cz, www.2media.cz